

Beleidsplan 2019

Wat wij willen met toren en terp

Vastgesteld tijdens bestuursvergadering van 24 oktober 2018

STICHTING
Een levend en klinkend monument
voor nu en straks
OUDE TOREN PUIFLIJK
www.oudetorenpuiflijk.nl

Inleiding

Vele tientallen jaren staat de oude toren ongebruikt en nauwelijks opgemerkt in het hart van Puiflijk. Een dood, levenloos (rijks-)monument¹, zo'n 580 jaar oud, als overblijfsel van een nog veel oudere kerk, op verwaarloosde terp met een speeltuintje als enige functie. Eeuwig zonde, vinden wij; de prachtige middeleeuwse toren verdient het om een levend en klinkend monument te worden en samen met de terp het echte hart van het dorp te worden met uitstraling tot Druten-Zuid, de wijk die direct grenst aan Puiflijk en daarom ook wel Puiflijk-Noord wordt genoemd.

Doel

Levend: wij willen dat bereiken door de toren samen met de terp geschikt te maken en te behouden voor kleinschalige, culturele activiteiten, passend bij hun karakter en zonder leidend tot overlast. Om er voor te zorgen dat deze ook daadwerkelijk met een zekere regelmaat plaatsvinden, voeren wij actief een activiteitenbeleid zoveel mogelijk in samenspraak met de inwoners en organisaties van met name Puiflijk en Druten-Zuid. Concreet houdt dat in, dat wij jaarlijks een plan opstellen en uitvoeren met activiteiten die door ons worden georganiseerd en met activiteiten waarbij wij slechts een faciliterende rol spelen. Deze laatste hebben wat ons betreft de voorkeur, want deze komen echt voort uit de lokale gemeenschap. Zo willen wij de toren in principe beschikbaar stellen aan iedereen uit m.n. Puiflijk en Druten-Zuid voor het verzorgen van een miniconcert, een lezing of een tentoonstelling.

Bij het opstellen van het jaarlijkse plan zullen wij rekening houden met de voorgenomen activiteiten van Oude Toren Afferden (en mogelijk soortgelijke initiatieven in de regio). Ook zullen we onze plannen afstemmen met Dorpshuis De Lier en Zaal de Linde. Waar mogelijk zullen de activiteiten worden gecombineerd met promotie en genereren van inkomsten (entree, vrijwillige bijdrage, consumptie, misschien verzorgen afscheidsvieringen).

Behalve voor activiteiten willen we de toren ook door het jaar overdag (gedeeltelijk) openstellen, als Mariakapel of stiltecentrum². Daarmee willen tegemoet komen aan de wens van vele bezoekers van de voormalige katholieke kerk in het dorp. De haalbaarheid hiervan is voor een groot deel echter wel afhankelijk van het voorkomen van overlast en vandalisme. Tenslotte willen we toren en terp aanbieden voor bijzondere privébijeenkomsten zoals trouwen en uitvaarten.

¹ Zie: <https://www.monumenten.nl/monument/13518>

² Vooralsnog nemen wij een afwachtende houding in, omdat het parochiebestuur mogelijk een kleine Mariakapel wil realiseren op het kerkhof bij de voormalige Johannes de Doperkerk.

Klinkend: wij willen dat realiseren door boven in de toren de klokkenstoel terug te brengen met minimaal één luidklok, een zgn. papklok³ zoals we die tweemaal daags hoorden luiden over het dorp en de omliggende velden - tot door de verkoop van de Puiflijkse katholieke kerk in 2018 de papklok tot zwijgen werd gebracht. Op termijn misschien een bescheiden carillon. (?) Klinkend ook, door met name toren en terp te benutten voor (mini-)concerten en andere muzikale activiteiten.

Monument: wij willen de monumentenstatus van de toren met name inwendig versterken door verdwenen elementen terug te brengen, maar ook door de terp hierbij en bij de beoogde activiteiten te betrekken. Hieronder wordt verder uitgewerkt waar concreet aan wordt gedacht. Verder willen we de toren als oudste historisch bouwwerk in de gemeente Druten benutten als uitgangspunt voor educatieve activiteiten. Daarbij denken we aan het (doen) ontwikkelen, aanbieden en evt. gedeeltelijk verzorgen van een geschiedenisproject voor de scholen, het in toren en op terp vertellen van verhalen voor (klein-)kinderen, het verzorgen van rondleidingen en het (doen) ontwikkelen van tentoonstelling en/of (multimediale) presentatie over ontwikkelingen van toren en regio. Tenslotte zijn we van plan een informatiepaneel te plaatsen en actie te ondernemen, om toren en terp opgenomen te krijgen in alle bestaande fiets- en wandelroutes.

In de statuten van de stichting is het doel als volgt opgenomen:

“Artikel 2

1. De stichting heeft ten doel: het voor de huidige - en toekomstige generaties beschikbaar maken en behouden van de Oude Toren en, in relatie daarmee, de terp waarop de toren is gebouwd.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
 - a. het stimuleren van actief gebruik van zowel de toren als de terp op een wijze, die passend is bij het karakter van de toren en de terp, zoveel mogelijk in samenspraak met de inwoners van met name Puiflijk en Druten-Zuid en/of daar gevestigde organisaties;
 - b. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.”

Bouwkundig herstel

Uitgangspunten voor het geschikt maken van toren en terp zijn wat ons betreft:

1. Toren en terp moeten in relatie tot elkaar worden ontwikkeld.
2. Materiaal dat wordt gebruikt moet bij voorkeur authentiek zijn, in elk geval passend, degelijk, onderhoudsarm en zoveel mogelijk vandalismebestendig.
3. Speciale aandacht moet worden geschonken aan duurzaamheid: optimale energiebesparing, indien mogelijk zonnepanelen.

Hieronder een opsomming van zaken die we bouwtechnisch willen realiseren met daarbij een prioritering: A = fase 1: eerst, urgent, B = fase 2: zeer gewenst, biedt meer gebruiksmogelijkheid, C = fase 3: wenselijk, verfraaiing.

1. Toren
 - 1.1. noodzakelijke noodzakelijk interne restauraties (A, B)

³ Zie: <http://www.eenwagenvolverhalen.nl/Dagelijks-leven/oude-traditie-in-ere-hersteld-de-papklok-van-puiflijk.html>

- 1.2. aanpassen bovenste vloer, om de ruimtes daaronder waterdicht te houden; voorzien van zink? (A)
- 1.3. traliedeuren vervangen door passende deuren (A)
- 1.4. tralieraam draaibaar maken en zo goed mogelijk wind- en waterdicht (A)
- 1.5. stenen vloer begane grond (A)
- 1.6. tralieraam vervangen door mobiele nis voor vooralsnog een Maria-beeld en de mogelijkheid daarbij een kaarsje op te steken, bijv. in de vorm van een draaibare deur met glas-in-lood en console en waxinelichtjeshouder (B)
- 1.7. elektra en water, ook voor activiteiten op terp (A)
- 1.8. verlichting benedenverdieping (A)
- 1.9. afsluitbare toegangsdeur naar trap (A)
- 1.10. verlichting trap (C)
- 1.11. raam boven toegangsdeur terugbrengen (B)
- 1.12. gewelf terugbrengen (B)
- 1.13. verdiepingsvloer 1 aanbrengen
- 1.14. verdiepingsvloer 2 aanbrengen
NB: zowel in gewelf als verdiepingsvloer luik voor transport naar verdiepingen en bovenste vloer (B)
- 1.15. verwarmingsmogelijkheid benedenverdieping (C)
- 1.16. voorzieningen aanbrengen op begane grond voor activiteiten, bijv. ophangmogelijkheden (A)
- 1.17. op bestaande bovenste vloer klokkenstoel aanbrengen met tenminste een zgn. papklok, max. klein carillon (B)
- 1.18. beveiliging galmgaten verbeteren (A)
- 1.19. galmborden terugbrengen (B)
2. Terp
 - 2.1. verlichting aanbrengen waarmee toren fraai wordt uitgelicht (B)
 - 2.2. plein voor toren om terp geschikt te maken voor kleinschalige activiteiten; kinderspeelplek behouden (B)
 - 2.3. contouren voormalige kerk zichtbaar maken in bestrating en/of deels optrekken (B)
 - 2.4. aanbrengen passende lantaarns (C)
 - 2.5. plaatsen fraaie palen met mogelijkheid voor verlichting, geluid en met mechaniek voor het aanbrengen van een soort zeildoek als overkapping (géén permanente overkapping) (C)
 - 2.6. bankje ('picnic-set') terugplaatsen waar mogelijk (C)
 - 2.7. vlaggenmast(en) in overleg met carnavalsvereniging en evt. 4-mei-comité (B)
 - 2.8. op en rond terp passende, zo onderhoudsvrije groenvoorziening (A)
 - 2.9. ingang aanbrengen aan voorzijde (aan Koningsweg), ook geschikt voor mindervaliden
 - 2.10. parkeerplek creëren, ook voor fietsers, en materiaalopslag (in toren? op plek vml. woning?) (B)
3. Diversen
 - 3.1. stimuleren passende lantaarns aan Koningsweg (C)